

земя, рано-късно ще ги загубишъ. Това е законъ и никакви дружества, никаква човѣшка сила не може да го измѣни. Лека-полека капиталът и земята ще се събирашъ въ все по-малко рѫцѣ и тогазъ...

— Тогазъ! Вашето царство ли ще доде, даскале? — прѣкъжна го Грозданъ, като го гледаше дружелюбно и весело.

— Виждашъ ли ги? — каза Радуловъ и посочи наоколо си. — Тѣ сж узрѣли вече за него. Истина ти казвамъ, тѣхно ще бѫде царството божие на земята.

И двамата се засмѣха. Слѣдъ това тѣ отново заговориха, но вече по-низко. Говорѣше най-вече Грозданъ. Отъ врѣме на врѣме той споменаваше името на Вѣлчана. Гласътъ му тогава се издигаше и болезнено-потрепваше, изпълненъ съ ядъ и умраза. Тѣ не бѣха добрѣ помежду си. Дѣлѣше ги една отъ тия люти и неизкореними вражди въ селата, които подигатъ едни срѣщу други цѣли родове, прѣдаватъ се отъ баща на дѣца, разпалватъ се и се ожесточаватъ, троятъ кръвъта на цѣли поколѣния.

Да разкаже дѣлгата история на тая откъслечна война — Грозданъ нито можеше, нито имаше врѣме. Все пакъ той успѣ да каже много нѣщо и като всѣки човѣкъ, убѣденъ, че е билъ искренъ въ изповѣдъта си, силенъ и правъ въ доводитѣ си, той се успокои и развесели. Подобни разговори, повече или по-малко разпалени и страстни, бѣха залисали всички въ кръчмата. Всетьй примирително и съ взаимни увѣрения въ приятелство се привѣршаха и тѣ. Не оставаше повече за каквото да се приказва, врѣме бѣше сега за нѣщо друго — за игри и за пѣсни. Мнозина бѣха почнали да поглеждатъ къмъ масата на Гроздана. Чумакътъ отново бѣше задърпалъ Монката.

— Мирно! — извика пакъ Грозданъ. — Дѣ е гайдата? Ганьо! Кѫдѣ си се запилѣлъ? Тука!